

| YÖNERGE | | | |
|--------------|---|-------|-----------|
| Konu | Takasbank Merkezi Karşı Taraf Temerrüt Yönetimi Uygulama Esasları Yönergesi | | |
| İlgili Birim | Teminat ve Temerrüt Yönetimi Ekibi | | |
| Doküman No | YNR.TTY.002 | V:4.0 | Kurum İçi |



TAKASBANK MERKEZİ KARŞI TARAF TEMERRÜT YÖNETİMİ UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

| DOKÜMAN TARİHÇESİ | | | | |
|--------------------------|--------------|-------------------------------------|------------------|--|
| Ver. No | Tarih | Hazırlayan/ Değişiklik Yapan | Onaylayan | Açıklama |
| V1.0 | 21/08/2015 | Merkezi Karşı Taraf Bölüm Müdürü | Yönetim Kurulu | İlk Sunum |
| V2.0 | 28/07/2016 | Merkezi Karşı Taraf Bölüm Müdürü | Yönetim Kurulu | Takasbank unvan yapısında yaşanan değişiklik nedeniyle yapılan revizyon |
| V3.0 | 16/08/2018 | Merkezi Karşı Taraf Bölümü | Yönetim Kurulu | Temerrüt Yönetim Komitesi'nin fonksiyonun genişlemesi nedeniyle yapılan revizyon |
| V4.0 | 10/10/2019 | Merkezi Karşı Taraf Bölümü | Yönetim Kurulu | Organizasyon yapısına bağlı olarak güncelleme |

İÇİNDEKİLER

| | |
|--|-----------|
| BİRİNCİ BÖLÜM..... | 4 |
| Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar | 4 |
| MADDE 1- Amaç | 4 |
| MADDE 2- Kapsam | 4 |
| MADDE 3- Dayanak..... | 4 |
| MADDE 4- Tanımlar ve kısaltmalar..... | 4 |
| İKİNCİ BÖLÜM..... | 5 |
| Genel Esaslar ve Takasbank'ın Mali Sorumluluğu | 5 |
| MADDE 5- Genel esaslar..... | 5 |
| MADDE 6- Takasbank'ın mali sorumluluğu..... | 6 |
| ÜÇÜNCÜ BÖLÜM | 6 |
| Temerrüdün Tanımı, Bildirimi ve Merkezi Karşı Taraf Temerrüt Yönetim Komitesi 6 | |
| MADDE 7- Temerrüt tanımı | 6 |
| MADDE 8- Merkezi karşı taraf temerrüt yönetim komitesi (TYK)..... | 7 |
| MADDE 9- Temerrüt bildirimi | 7 |
| DÖRDÜNCÜ BÖLÜM | 7 |
| Ön Temerrüt Halleri ve Yönetimi..... | 7 |
| MADDE 10- Ön temerrüt hali | 7 |
| MADDE 11- Ön temerrüt halinde alınacak tedbirler | 8 |
| BEŞİNCİ BÖLÜM | 8 |
| Temerrüt Yönetim Araçları ve Temerrüt Yönetim Süreci..... | 8 |
| MADDE 12- Temerrüt yönetim araçları | 8 |
| MADDE 13- Temerrüt kararı | 8 |
| MADDE 14- Temerrüt yönetim süreci | 8 |
| MADDE 15- Pozisyon ve teminatların taşınması..... | 10 |
| MADDE 16- Kapatılması gereken pozisyonlara ilişkin önceliklendirme | 11 |
| MADDE 17- Pozisyon netleştirme | 11 |
| MADDE 18- Pozisyon kapatma ve korunma işlemleri | 11 |
| MADDE 19- İhale düzenlenmesi | 11 |
| MADDE 20- Zorunlu devir..... | 12 |
| MADDE 21- Zorunlu nakdi uzlaştırma yoluyla pozisyonların sonlandırılması | 12 |
| ALTINCI BÖLÜM..... | 12 |
| Temerrüt Yönetim Kaynakları | 12 |

| | |
|--|----|
| MADDE 22- Temerrüt yönetimi sürecinde kullanılan kaynaklar ve zararların dağıtımı..... | 12 |
| MADDE 23- Teminatların likide edilmesi ve garanti fonu katkı paylarının kullanımı..... | 13 |
| MADDE 24- Temerrüt yönetimi süreci sonrası kaynakların iadesi..... | 14 |

YEDİNCİ BÖLÜM 14

Çeşitli ve Son Hükümler..... 14

| | |
|---|----|
| MADDE 25- Temerrüt yönetim testleri | 14 |
| MADDE 26- Takasbank'ın MKT faaliyetlerinin sonlanması | 15 |
| MADDE 27- Geçici madde | 15 |
| MADDE 28- Yürürlük | 15 |
| MADDE 29- Yürütme | 15 |

Takasbank Merkezi Karşı Taraf Temerrüt Yönetimi Uygulama Esasları Yönergesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 1- Amaç

(1) Bu Yönergenin amacı, İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi'nin, Merkezi Karşı Taraf (MKT) olarak hizmet verdiği piyasa ve/veya sermaye piyasası araçlarında temerrüt sürecinin yönetilmesinde uygulanacak esasları düzenlemektir.

MADDE 2- Kapsam

(1) MKT olarak hizmet verilen piyasalarda ve/veya sermaye piyasası araçlarında, üyelerin Takasbank'a karşı olan yükümlülüklerini kısmen veya tamamen yerine getirmemesinden veya ilgili mevzuatta belirtilen sair sebeplerden kaynaklanan ön temerrüt ve temerrüt hallerinin yönetimi bu Yönergenin kapsamındadır.

MADDE 3- Dayanak

(1) Bu Yönerge; İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Ana Sözleşmesi'nin 12 nci maddesi ile Merkezi Takas Kuruluşlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmeliğin 13 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4- Tanımlar ve kısaltmalar

(1) Bu Yönerge uygulanmasında;

- a) **BDDK:** Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nu,
- b) **BİAŞ/Borsa:** Borsa İstanbul Anonim Şirketi'ni,
- c) **Bölüm:** Merkezi Karşı Taraf Bölümü'nü,
- ç) **Doğrudan MKT Üyesi:** Sadece kendilerinin ve/veya müşterilerinin takas işlemlerini gerçekleştirmeye yetkili merkezi karşı taraf üyesini,
- d) **Garanti fonu:** Merkezi karşı taraf hizmeti verilen piyasa veya sermaye piyasası araçları ile ilgili takas yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi durumunda kullanılmak amacıyla MKT üyelerinin katkı paylarıyla oluşturulan fonu/fonları,
- e) **Genel müdür:** Takasbank Genel Müdürü'nü,
- f) **Genel MKT Üyesi:** Kendilerinin ve/veya müşterilerinin takas işlemlerinin yanı sıra işlemci kuruluşların takas işlemlerini de gerçekleştirmeye yetkili merkezi karşı taraf üyesini,
- g) **İlgili mevzuat:** Sermaye Piyasası Kanunu, Merkezi Takas Kuruluşlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik, İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Merkezi Takas Yönetmeliği, İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği, piyasa yönerge ve prosedürleri ile ilgili diğer mevzuatı,
- ğ) **İşlem teminatı:** Başlangıç, değişim ve fiziki teslimat teminatları ile pozisyonlardan kaynaklanan riskler için ihdas edilecek diğer teminatları,
- h) **İşlemci kuruluş:** Takasbank'ın MKT olduğu piyasa veya sermaye piyasası araçlarında işlem yapan ancak söz konusu işlemlere ilişkin yükümlülüklerin tasfiyesini bir Genel MKT üyesi aracılığı ile gerçekleştiren kuruluşları,
- ı) **Kanun:** 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nu,
- i) **Kurul:** Sermaye Piyasası Kurulu'nu,

- j) **Likidite riski:** Piyasalarda derinliğin azalması veya aşırı dalgalanma nedeniyle teminatların/işlem pozisyonlarının nakde tahvil edilememesi/kapatılamaması veya öngörülen fiyatlardan daha düşük/yüksek değerlerle nakde çevrilmesi/kapatılması nedeniyle ortaya çıkabilecek zarar olasılığını,
- k) **Merkezi karşı taraf hizmeti:** Takasbank'ın, Kurul tarafından uygun görülen piyasa veya sermaye piyasası araçları bazında açık teklif, sözleşme yenileme veya hukuken bağlayıcılığı olan başka bir yöntemle alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenerek takasın tamamlanmasını taahhüt ettiği faaliyeti,
- l) **MKK:** Merkezi Kayıt Kuruluşu,
- m) **MKT:** Merkezi karşı tarafı,
- n) **MKT Temerrüt Yönetim Komitesi (TYK):** İlgili mevzuat ve üyelik sözleşmeleriyle çizilen sınırlar dâhilinde temerrüt sürecini yönetmekle görevli ve yetkili Komite'yi,
- o) **MKT Yönetmeliği:** 14/08/2013 tarih ve 28735 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'ni,
- ö) **MTK Yönetmeliği:** 18/07/2013 tarih ve 28711 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Merkezi Takas Yönetmeliği'ni,
- p) **Piyasa:** Takasbank'ın MKT hizmeti vermek üzere Kurulca yetkilendirildiği yerleri,
- r) **Piyasa Yönergesi:** Merkezi Karşı Taraf hizmeti verilecek piyasalar ve sermaye piyasası araçları için Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen, Kurul tarafından onaylanan ve Takasbank'ın internet sitesinde yayınlanan düzenlemeleri,
- s) **Prosedür:** MKT Yönetmeliği, piyasa yönergeleri ve yönetmeliklerde belirlenen genel çerçeve dikkate alınarak hazırlanan, MKT faaliyeti işleyiş ve uygulamalarına ilişkin kural, usul ve esasları içeren ve Genel Müdür tarafından onaylanan düzenlemeleri,
- ş) **Sermaye piyasası araçları:** Menkul kıymetler ve türev araçlar ile yatırım sözleşmeleri de dâhil olmak üzere Kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sermaye piyasası araçlarını,
- t) **Takas:** Piyasada gerçekleşen işlemlerle ilgili olarak ortaya çıkan yükümlülüklerin, Takasbank tarafından belirlenen süre ve şartlarda, üyeler tarafından yerine getirilmesi suretiyle taraflar arasında nakit ve/veya varlıkların transferini sağlayan süreçlerin tamamını,
- u) **Takasbank:** İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi'ni,
- ü) **TCMB:** Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi'ni,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve Takasbank'ın Mali Sorumluluğu

MADDE 5- Genel esaslar

- (1) MKT olarak hizmet verilen piyasalarda yaşanabilecek temerrütlerde Takasbank ve piyasa katılımcıları açısından sistemin sağlıklı bir şekilde işleyişinin devamını sağlamak esastır.
- (2) Merkezi karşı taraf hizmeti verilen piyasa veya sermaye piyasası araçlarında Takasbank'ın muhatabı doğrudan veya genel MKT üyeleridir. Üyelerin müşterilerine karşı ve genel merkezi karşı taraf üyelerinin işlemci kuruluşlara karşı olan yükümlülüklerinden Takasbank sorumlu değildir.
- (3) Bu Yönerge'de yer alan esasların uygulanmasında takip edilecek iş, işlem ve kurallara ilişkin prosedürler çıkarılabilir.

MADDE 6- Takasbank'ın mali sorumluluğu

- (1) Takasbank'ın MKT olarak mali sorumluluğu, MKT Yönetmeliği çerçevesinde belirlenen kaynaklarla sınırlı olmak üzere, taraflardan her biri için karşı tarafın yerini alarak piyasa veya sermaye piyasası araçlarında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin tarafların yükümlülüklerinin yerine getirilmesinin ve takasın tamamlanmasının sağlanmasına dair taahhüdünden kaynaklanan tutar kadardır.
- (2) Takasbank'ın üyeye karşı merkezi karşı taraf sıfatıyla yükümlülüğü, alım/satım veya talep/teklif emirlerinin eşleştiği anda başlayıp, takasın tamamlanması ile son bulur.
- (3) Takasın tamamlanması, ilgili piyasalarda/sermaye piyasası araçlarında eşleşmiş emirler sonucu oluşan pozisyonlardan kaynaklı borç ve alacakların, ilgili hesaplara tevdi veya hesaplar arasında transfer edilmesi suretiyle gerçekleşir. Taahhüdün tamamlanması için varlıkların hesaplar arası transferlerinin gerçekleşme anları takasın tamamlandığı an olarak kabul edilir.
- (4) MKT hizmetine tabi fiziki teslimat işlemlerinde Takasbank'ın sorumluluğu, fiziki teslimata konu kıymetin takas tarihinde teslim; takas tarihinde teslim edilememesi halinde ilgili mevzuatta belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde piyasadan temin edilerek teslim; piyasadan teminin mümkün olamaması veya ilgilinin talep etmesi halinde ise yine ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanan nakit karşılığı ile geç teslimatın ya da ödemenin yapılacağı güne kadar hesaplanacak olan temerrüt faizi ile sınırlıdır.
- (5) Takasbank'ın MKT hizmeti verdiği ödünç işlemlerinde ödünç verene karşı sorumluluğu; işlem komisyonu tutarı ile ödünce konu kıymetin vade tarihinde teslimi, vade tarihinde teslim edilememesi halinde ilgili mevzuatta belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde piyasadan temin edilerek iadesi, iadenin de mümkün olamaması veya ilgilinin talep etmesi halinde ise yine ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanan nakit karşılığının ödenmesi ve iadenin yapılacağı güne kadar hesaplanacak olan işlem komisyonu ile sınırlıdır.
- (6) Takasbank'ın takasın tamamlanmasına ilişkin taahhüdünün yerine getirildiği andan sonra, karşı tarafların hangi sebeple olursa olsun maruz kalabileceği zararlar, MKT Yönetmeliği çerçevesinde belirlenen temerrüt yönetimi kaynakları ile ilişkilendirilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Temerrüdün Tanımı, Bildirimi ve Merkezi Karşı Taraf Temerrüt Yönetim Komitesi****MADDE 7- Temerrüt tanımı**

(1) Aşağıdaki durumların varlığı halinde, Takasbank tarafından protesto keşidesine, ihtarname gönderilmesine, mehil tayinine ve hiçbir kanuni takip ve teşebbüs icrasına mahal kalmaksızın ilgili üyenin temerrüde düştüğü kabul edilir.

- a) Muaccel hale gelen borçtan kaynaklanan yükümlülüklerin ilgili piyasa/sermaye piyasası aracı yönerge veya prosedürlerinde belirlenen sürelerde, usul ve esaslara uygun olarak yerine getirilmemesi;
- b) Teminat tamamlama; yatırılmış garanti fonu ve ilave garanti fonu yükümlülüklerinin, MKT hizmeti verilen piyasa ve/veya sermaye piyasası araçları ile ilgili yönerge ve prosedürlerinde belirlenen süreler içerisinde yerine getirilmemesi;
- c) Üyelik aidat, işlem ücret ve komisyonlarının belirlenen süreler içerisinde yatırılmaması;
- ç) Fiziki teslimatların piyasa yönerge veya prosedürlerinde belirlenen süreler dâhilinde gerçekleştirilmemesi;

- d) Üyenin faaliyetlerinin geçici veya sürekli durdurulması/sınırlandırılması veya üyeliğin sonlandırılması da dahil herhangi bir sebeple, üyenin yükümlülüklerinin Takasbank tarafından kapatılması zorunluluğunun ortaya çıkması.

MADDE 8- Merkezi karşı taraf temerrüt yönetim komitesi (TYK)

- (1) MKT hizmeti verilen piyasa ve/veya sermaye piyasası araçlarındaki temerrüt yönetim süreçlerinde, karar mercii olarak görev yapmak üzere Temerrüt Yönetim Komitesi kurulur.
- (2) Komite aynı zamanda merkezi takas (MT) hizmeti verilen veya işletilen piyasa ve platformlarda ortaya çıkan temerrütlerin çözümünde de karar organı olarak görev yapar. İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Takas Yönetmeliği'nin 35 inci maddesi hükümleri saklıdır.
- (3) MKT Temerrüt Yönetimi Komitesi süreç boyunca alınacak tedbirlerin ve yapılacak görevlendirmelerin belirleyicisi ve sorumlusudur.
- (4) Komitenin üyeleri; Takasbank Genel Müdürü (Başkan), Piyasalar ve Operasyondan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı, MKT ve Mali Hizmetlerden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı, Merkezi Karşı Taraf Bölümü Direktörü ve Hukuk Müşaviri'dir. MKT hizmeti verilen veya işletilen piyasa ve platformlarda ortaya çıkan temerrütlerin çözümü sırasında ilgili Direktörü ve diğer genel müdür yardımcıları da MKT Temerrüt Yönetim Komitesi üyesi olur. Ayrıca Komite Başkanı tarafından uygun görülen Takasbank personeli ile ilgili kurumların temsilcileri istişari mahiyette görüş bildirmek üzere komite toplantılarına davet edilebilir.
- (5) MKT hizmeti verilen piyasalarda ortaya çıkan temerrütlerin çözümü için yapılan komite toplantılarında kararlar salt çoğunluk ile alınır, oyların eşitliği durumunda Komite Başkanı'nın kararı doğrultusunda işlem tesis edilir. MKT Temerrüt Yönetim Komitesi üyelerin çoğunluğu ile toplanır. Toplantı yeter sayısına ulaşamadığı hallerde veya ihtiyaç duyulan diğer durumlarda, asil üyelerin yerine vekâleten toplantıya katılmaları Komite Başkanı tarafından uygun görülen, en az Direktör unvanına haiz Takasbank personeli oy kullanma yetkisiyle toplantılara iştirak edebilir. Başkan'ın yokluğunda vekili, onun da yokluğunda en kıdemli Genel Müdür Yardımcısı TYK'ya başkanlık yapar.
- (6) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'nin sekreteryaya faaliyetlerini MKT Bölümü yürütür. Toplantılarda alınan kararlar tutanağa bağlanır.

MADDE 9- Temerrüt bildirimi

- (1) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi tarafından, üyenin taahhütlerini karşılama gücündeki kalıcı bir zafiyetten kaynaklanmadığı kanaatine varılan ön temerrüt halleri hariç olmak üzere, üyenin Takasbank'a karşı olan yükümlülüklerinin yerine getiremeyeceğinin öngörülmesi ve üye hakkında bu Yönergenin 5 inci Bölümünde yer alan tedbirlerin uygulanmasına karar verilmesi halinde durum, MKT Yönetmeliği'nin "Üyelerle ilgili bildirim yükümlülüğü" başlıklı 13 üncü maddesi uyarınca ivedilikle Kurul'a ve BİAŞ, MKK, TCMB ve BDDK gibi ilgili olabilecek diğer kurumlara bildirilir.
- (2) Temerrüdün MKT üyelerine duyurulma zamanı piyasa şartları gözetilerek MKT Temerrüt Yönetim Komitesi tarafından belirlenir.
- (3) Temerrüt bildiriminde; temerrüde ilişkin bilgilere ve bildirim sonrası ilgili mevzuat dâhilinde alınabilecek önlemlere yer verilmesi esastır. Bildirimlerin nihai içeriği MKT Temerrüt Yönetim Komitesi tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ön Temerrüt Halleri ve Yönetimi

MADDE 10- Ön temerrüt hali

- (1) Üyenin takas yükümlülüklerini yerine getirmeyi en fazla ilgili yönerge ve prosedürlerde tanınan süre sonuna kadar geciktirdiği, üye faaliyetlerinin sürekliliğini aksatmayan temerrüt halleri ön temerrüt olarak değerlendirilir.

MADDE 11- Ön temerrüt halinde alınacak tedbirler

- (1) MKT Bölümü MKT hizmeti verilen piyasa ve/veya sermaye piyasası araçlarında temerrüdün sağlıklı bir şekilde izlenmesi için gerekli sistemleri kurar. MKT Bölümü, temerrüde konu pozisyon ve teminatların durumunu dikkate alarak ön temerrüdün Takasbank açısından önemli bir risk teşkil edebileceği hallerde MKT Temerrüt Yönetimi Komitesi üyelerini ön temerrüt hususunda bilgilendirir.
- (2) Ön temerrüt süresince üyenin teminat açığı oluşan hesapları için teminat çıkışına izin verilmez. Risk/pozisyon artırıcı işlem yapması engellenebilir.
- (3) Ön temerrüt süresi, ilgili piyasa yönerge ve prosedürlerinde temerrüdün üye veya Takasbank tarafından tasfiye edilmesi için verilen süre ile sınırlıdır. Mevcut teminatlarla temerrüdün rahatlıkla izalesinin mümkün görüldüğü ve üyenin temerrütten çıkamama halinin mali yetersizlik dışı nedenlerden kaynaklandığı kanaatine varıldığı hallerde bu süre aksi piyasa yönerge ve prosedürlerinde açıkça belirtilmedikçe, MKT Temerrüt Yönetim Komitesi tarafından ertesi iş günü sonuna kadar uzatılabilir.
- (4) Sıklıkla tekrarlayan ön temerrüt hallerinde, MKT Temerrüt Yönetim Komitesi aşağıda belirtilenler de dahil olmak üzere alınabilecek önlemleri kararlaştırmaya yetkilidir.
 - a) Üye ve/veya temerrüdün kaynaklandığı müşteri hesaplarının işlem yetkisinin belirli bir süre boyunca askıya alınması veya üye hakkında MTK Yönetmeliği'nin Disiplin Hükümleri başlıklı 7 nci Bölümünde belirtilen disiplin cezalarının uygulanmasının talep edilmesi,
 - b) Ödünç işlemlerinde ön temerrüdün belirli menkul kıymetler üzerinde yoğunlaşması ve bu yoğunlaşmanın ilgili kıymetin işlem hacmindeki darlıktan kaynaklanması halinde, ilgili kıymetin ödünce konu olmasının kısıtlanması,
 - c) Ön temerrüde neden olan hususları irdeleyerek, mevzuat değişiklikleri de dahil olmak üzere gerekli görülecek diğer tedbirlerin belirlenmesi.

BEŞİNCİ BÖLÜM**Temerrüt Yönetim Araçları ve Temerrüt Yönetim Süreci****MADDE 12- Temerrüt yönetim araçları**

- (1) Temerrüt yönetiminde kullanılacak başlıca araçlar; pozisyonların taşınması, kapatılması, ihale yoluyla satışı veya zorunlu devri, vadeli işlem piyasalarında kâr dağıtımlarının kısıtlanması ve riskten korunma işlemleridir.
- (2) Temerrüt yönetim araçlarının kullanımında temerrüdün nedeni ve piyasalara etkileri göz önünde bulundurulur.
- (3) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi, ilgili mevzuat, üyelerle imzalanan sözleşmeler ve uluslararası prensipleri de gözетerek gerekli gördüğü diğer tedbirleri almaya yetkilidir.

MADDE 13- Temerrüt kararı

- (1) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi Takasbank'a karşı yükümlülüklerini ifa edemeyen üyeye ek süre verilmesini uygun görmez ya da verilen süre sonunda üye yükümlülüklerini hala yerine getiremezse, TYK ivedilikle toplanır ve bu Yönergede belirtilen hükümler temerrüt bildirimini yapılır.

MADDE 14- Temerrüt yönetim süreci

- (1) Temerrüt bildirimini sonrasında süreç, MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'nin MKT Yönetmeliği ve piyasa yönerge ve prosedürü başta olmak üzere ilgili mevzuat ve üye sözleşmeleri çerçevesinde alacağı kararlar doğrultusunda yönetilir. TYK, açıkça düzenlenmemiş hususlarda uluslararası prensip ve uygulamaları gözетebilir.

- (2) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'nin temerrüt bildirimini takiben, aksi TYK tarafından öngörülmedikçe, üyenin hesapları üzerinde her türlü işlem yapma yetkisi durdurulur. Temerrüde düşen üye ve varsa ilgili işlemci kuruluşların piyasada işlem yapma yetkilerinin kaldırılması için Borsa ve/veya işlem platformu işleticilerinden talepte bulunulur.
- (3) Temerrüde düşen üyelere ilişkin nakit işlem teminatı tutarları ve garanti fonu katkı paylarının MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'nin alacağı kararla, Hazine Ekibi tarafından plasman ve nemalandırma faaliyetlerinin dışında tutulmasına karar verilebilir. MKT Temerrüt Yönetim Komitesi, temerrüdün büyüklüğünü göz önüne alarak ilgili garanti fonunun plasman ve nemalandırma dışı bırakılmasını kararlaştırabilir.
- (4) Temerrüt yönetim sürecinde kullanılan finansal kaynakların miktarı, kullanımların hangi kaynaklardan yapıldığı, temerrüt yönetiminde kullanılacak kaynaklarda hangi seviye ve sıraya geldiği hususunda üyelere Bölüm tarafından düzenli bilgilendirme yapılır.
- (5) Temerrüt yönetim sürecinde, sadece bunlarla sınırlı olmamak üzere, aşağıdaki önlemlerden bir veya birkaçı veya tamamı eş anlı veya MKT Temerrüt Yönetim Komitesi tarafından belirlenecek sıra ile tatbik edilebilir.
- Temerrüt bildiriminden ardından üyeden talep gelmesi durumunda, üye hesaplarında bulunan pozisyonların bu Yönergenin 18 inci maddesinde belirtilen yollarla ve Takasbank'a bir yükümlülük doğurmayacak şekilde kapatılması,
 - Temerrüde düşen üye nezdindeki teminatı yeterli hesaplara ilişkin pozisyonların teminatlarıyla birlikte tamamen ya da kısmen, temerrüde düşmemiş bir üyeye bu Yönergenin 15 inci maddesinde belirlenen şekilde taşınmasının sağlanması.
 - Başka bir üyeye taşınamayan açık pozisyonların, teminat açığı bulunmasa dahi, piyasadaki bu hesaplar adına alınacak ters yönlü pozisyonlarla kapatılması,
 - Pozisyonların tamamının ya da bir kısmının temerrüde düşen üyeye bağlı diğer hesaplarda mevcut aynı vadedeki ters yönlü pozisyonlarla Takasbank tarafından re'sen karşılıklı kapatılması veya netleştirilmesi,
 - Açık pozisyonların doğurabileceği risklerin azaltılması amacıyla farklı vadelerde ve/veya farklı dayanak varlıklarda ters yönlü pozisyon olarak korunma işlemlerine girilmesi,
 - Temerrüde düşen üyenin kendi portföyüne ve kendisine bağlı teminat açığı bulunan müşteri hesaplarındaki nakit dışı teminatların ve garanti fonu katkı paylarının bu Yönergenin 23 üncü maddesinde belirtilen çerçevede nakde çevrilmesi,
 - Temerrüde düşen üyenin diğer piyasalardaki işlem teminatı fazlalıklarının MKT Temerrüt Yönetim Komitesi kararı ile temerrüt yönetiminde kullanılması,
 - İlgili piyasada riskinin bulunmaması kaydıyla, temerrüde düşen üyenin diğer piyasalardaki garanti fonu katkı paylarının MKT Temerrüt Yönetim Komitesi kararı ile temerrüt yönetiminde kullanılması,
 - Temerrüde düşmemiş üyelere ait garanti fonu katkı paylarının MKT Temerrüt Yönetim Komitesi kararı ile bu Yönergenin 23 üncü maddesi uyarınca kullanılması,
 - Temerrüde düşmemiş üyelere ait taahhüt ettikleri ilave garanti fonu katkı paylarını yatırımlarının talep edilmesi,
 - Kapatılmayan pozisyonlar için ihale düzenlemesi,
 - Kapatılmayan veya ihale ile devredilemeyen pozisyonların temerrüde düşmemiş üyelere bağlı portföy veya müşteri hesaplarındaki pozisyonlar arasından seçilecek aynı vadedeki ters yönlü pozisyonlar ile karşılıklı kapatılması veya bu Yönergenin 20 ve 21 inci maddelerinde belirtildiği şekilde zorunlu devri veya nakdi uzlaştırma ile sonlandırılması,
 - Temerrüdün olağanüstü koşullarda tezahür ettiği veya olağanüstü sonuçlar doğurabileceğinin değerlendirilmesi halinde, günlük kâr dağıtımının durdurulması başta olmak üzere, MKT

Yönetmeliği'nin 48 inci maddesinde yer alan olağanüstü durumlarda alınacak tedbirlerin de temerrüt yönetim araçlarına dahil edilmesi.

- (6) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi, taşınamayan ve açık kalan pozisyonlar için korunma işlemlerine girilmesini kararlaştırabileceği gibi ön temerrüt sonrasında taşınamayacağını öngördüğü riskli pozisyonlara ilişkin temerrüt bildirim için gerekli görülebilecek sürenin dolmasını beklemeksizin de korunma işlemine girilmesini kararlaştırabilir. Korunma işlemlerinin doğurabileceği maliyet ve zararlar temerrüde neden olan hesap ve üye teminatlarından, yeterli olmaması halinde ise bu Yönergenin 22 nci maddesinin 1 inci fıkrasında sıralanan diğer temerrüt yönetim kaynaklarından karşılanır.
- (7) Pozisyonlar için yapılacak ihaleler, bu Yönergenin 19 uncu maddesinde belirtildiği şekilde ilgili pozisyonların taşınması amacıyla veya pozisyon kapamaya yönelik olarak girilecek ters pozisyonlar için yapılabilir. Bölüm, piyasadaki alınacak fiyat teklifleri doğrultusunda hangi seçeneğin daha uygulanabilir olduğuna dair değerlendirmelerini MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'ne sunar.
- (8) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'nin vereceği kararla temerrüt sürecinde kullanılmış olan temerrüde düşen üyelere ait olmayan kaynakların, temerrüde düşen üyelere tahsiline ilişkin hukuki takip süreci Takasbank Hukuk Müşavirliği tarafından başlatılır.
- (9) Temerrüt yönetim sürecinde temerrüde düşmemiş üyelerin garanti fonu katkı paylarına başvurulmuş olması halinde, üyelerin garanti fonu katkı paylarından kullanılmış olan tahsili hukuki takip sürecine bağlı tutarlar, MKT Temerrüt Yönetim Komitesi kararı ile üyelere bildirilir.

MADDE 15- Pozisyon ve teminatların taşınması

- (1) Temerrüt durumunda mütemerrit üyeye bağlı tekil pozisyon hesaplarında izlenen pozisyonlar ile bu pozisyonlarla ilişkili işlem teminatlarının temerrüde düşmemiş başka bir üyeye taşınabilmesi için aşağıdaki koşulların sağlanması gerekir. Taşıma işlemleri;
 - a) İlgili MKT üyesi ile Takasbank arasında devralacak MKT üyesine ilişkin önceden bir belirleme yapılmış olması halinde, sözleşmede yer alan hükümler çerçevesinde, mütemerrit üyenin tekrar rıza veya onayı aranmaksızın 24 saat içinde gerçekleştirilir. Herhangi bir sebeple belirtilen sürede taşımanın gerçekleştirilememesi halinde, taşınamayan pozisyon ve teminatlar bu Yönerge hükümleri çerçevesinde tasfiye edilir.
 - b) Devralacak üyeye dair önceden herhangi bir belirleme yapılmamış olması halinde, mütemerrit üye ile pozisyon ve/veya teminatları devralmaya istekli MKT üyesi/üyleri arasında anlaşma sağlanması, müşterilerin pozisyon ve teminatları devralacak bir üye bulmaları veya Takasbank tarafından pozisyon ve/veya teminatları devralmaya istekli bir üyenin bulunması halinde taşıma işlemi süreye bağlı olmaksızın gerçekleştirilebilir. Bu bent çerçevesinde pozisyon ve teminatların taşınma imkanlarının araştırılması Takasbank'ın ilgili teminatları da kullanarak pozisyonları kapatmasına veya diğer tedbirleri uygulamasına engel değildir.
 - c) Temerrüt ilanı sonrasında gerektiği takdirde, pozisyon ve teminatların taşınması için temerrüde düşen üye ve müşterileri ile iletişim ve koordinasyonun sağlanmasında izlenecek yöntemler MKT Temerrüt Yönetim Komitesi tarafından kararlaştırılır.
 - ç) Taşıma işlemlerinde Takasbank ile pozisyon ve teminatları devralan üyeler arasında devre konu pozisyon ve teminat tutarlarının mutabakatı sağlanır. Mutabakatın bir örneği ivedilikle Kurul'a ve mütemerrit üyeye veya üyeyi kanunen temsil ve ilzama yetkili olanlara bildirilir.
 - d) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi, tekil pozisyon hesapları ve bunlarla ilişkili teminatları devralan MKT üyesinin, hesaplarda mevcut teminatları çekme yetkisini, temerrüde düşen MKT üyesi nezdindeki kayıtlarla Takasbank kayıtları arasında mutabakat sağlanana kadar kısıtlayabilir.
- (2) Çoklu hesapların taşınabilmesi için, hesaplarda pozisyon ve/veya teminatı bulunan tüm müşterilerin ortak talimatı gereklidir.

MADDE 16- Kapatılması gereken pozisyonlara ilişkin önceliklendirme

- (1) Kapatılması gereken pozisyonlara ilişkin önceliklendirme Bölüm tarafından portföylerin duyarlılıkları, büyüklükleri, netleştirilebilme imkânları, likidite riski ve ortalama vadeleri göz önünde bulundurularak değerlendirilir.
- (2) Alınmış olan önlemlere rağmen açıkta kalan pozisyonların kapatılmasında, korunma işlemine girilmemiş pozisyonlara öncelik verilir.

MADDE 17- Pozisyon netleştirme

- (1) MKT hizmeti verilen piyasa ve/veya sermaye piyasası araçlarında temerrüde düşen üyeye bağlı hesaplarda yer alan aynı kontrattaki kısa ve uzun pozisyonlar, ters pozisyon olarak kapatmak yerine, uzlaşma fiyatları kullanılarak özel olarak açılacak temerrüt hesaplarında riske duyarlı pozisyon çifti olarak vadeye kadar muhafaza edilmek suretiyle kapatılabilir. Devredilen pozisyonların listesi ilgili piyasa/operasyon ekibince mutabakat sağlanması amacıyla piyasa yöneticisi ile paylaşılır.
- (2) Korunma ya da pozisyon kapama amaçlı ters yönlü işlemler yapılmaya başlanmadan önce farklı kontratlardaki ters yönlü pozisyonlarla riske az duyarlı pozisyon çiftleri de oluşturulabilir. Farklı hesaplarda kayıtlı ters yönlü pozisyonlar uzlaşma fiyatları kullanılarak özel temerrüt hesaplarına aktarılır. Bu pozisyonların aktarıldığı temerrüt hesaplarında oluşabilecek kar veya zarar temerrüt yönetimi kaynakları ile ilişkilendirilir. Eşleştirilen pozisyon çiftleri için herhangi bir aksiyon alınmaması tercih edilebilir.

MADDE 18- Pozisyon kapatma ve korunma işlemleri

- (1) Temerrüt yönetim önlemlerinin gerektirebileceği pozisyon kapatma ve koruma işlemleri, piyasa likiditesi ve fiyatlarda yaratacağı etkiler de göz önüne alınarak MKT Temerrüt Yönetimi Komitesi tarafından verilecek karar doğrultusunda,
 - a) Kapatma amaçlı ters yönlü işlemlerin ilgili piyasa operasyon ekibince Borsa ya da ilgili işlem platformuna gönderilecek dosya ile piyasa işleticileri tarafından yapılması,
 - b) Anlaşacağı üyeler vasıtasıyla Borsa ve ilgili işlem platformunda ters yönlü pozisyon aldırılması,
 - c) Anlaşacağı araçlar vasıtasıyla tezgahüstü piyasada ters yönlü pozisyon aldırılması,
 - ç) Takasbank Hazine Ekibi tarafından gerekli görülen piyasalarda pozisyon açılması,yoluyla gerçekleştirilebilir.

- (2) Borsa ya da ilgili işlem platformunca yapılacak kapatma işlemlerinde; piyasa işleticilerinin ilgili müdürlüğü temerrüde düşen üye nezdindeki hesaplar adına ters yönlü pozisyonlara ilişkin emir gönderir. Pozisyonlar kapatıldıkça risk seviyesindeki değişimler Takasbank teminatlandırma sisteminin yapacağı güncellemeler ile takip edilir. Bölüm, risk seviyesindeki değişimleri izleyerek MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'ne raporlar.

MADDE 19- İhale düzenlenmesi

- (1) Takasbank, taşınamayan pozisyonların devri ya da kapatılması amacıyla ihale düzenleyebilir. İhale tüm üyelere ve üyeler aracılığıyla müşterilere açık olarak düzenlenir. Genel MKT üyeleri için ihaleye katılım zorunludur.
- (2) Merkezi Risk ve Teminat Yönetimi Ekibi tarafından ihaleye açılacak pozisyonlara ilişkin detaylı bilgi, ihalenin zaman aralığı ve ürün bazında kabul edilebilir fiyat aralıkları MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'nin onayına sunulur.
- (3) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'nin ihale düzenlenmesine karar vermesi durumunda ilgili piyasa operasyon ekibi Borsa ya da ilgili işlem platformu işleticileri ve ihaleye katılabilecek taraflara ilgili pozisyon verileri, ihale zaman aralığı ve taleplerin son bildirilme saatini içeren ihale bildirisini iletir.
- (4) İhaleye katılımı zorunlu olan genel MKT üyelerinin, Takasbank'ın ihaleye açmış olduğu pozisyonlara en iyi gayret ile alışı ve satış fiyatları vermeleri beklenir.

- (5) Takasbank, taşınamayan pozisyonların tamamını tek bir portföy olarak tek bir üyenin alımı için açık veya kapalı olarak ihale edebileceği gibi, değişik kriterlere göre oluşturulacak birden fazla portföy birden fazla üyenin alımına sunabilir.
- (6) İhale Takasbank tarafından tamamen ya da portföy veya pozisyon bazında iptal edilebilir.

MADDE 20- Zorunlu devir

- (1) İhale düzenlenmesine gerek görülmemesi, açılacak ihaleler sonucunda tüm pozisyonların devredilememesi, ya da ihalelerin iptal edilmesi halinde kalan açık pozisyonlar MKT Yönetmeliği'nin 37 inci maddesi 3 üncü fıkrası uyarınca MKT Temerrüt Yönetim Komitesi tarafından belirlenecek üyelere zorunlu olarak devredilebilir.
- (2) Zorunlu devredilecek üye portföy hesaplarının belirlenmesinde, üyelerin risk limitlerinin, ihalelerde devraldıkları pozisyon miktarı ve devralınacak pozisyonların karşı pozisyonlarının varlığı gibi hususlar dikkate alınır. Zorunlu devirlerde, teorik fiyatlar, kabul edilen ihale fiyatları ya da Takasbank tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde üstlenilebilecek zarar sınırı dikkate alınarak belirlenen fiyatlar kullanılabilir.

MADDE 21- Zorunlu nakdi uzlaştırma yoluyla pozisyonların sonlandırılması

- (1) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi, temerrüt yönetimi için alınan tüm aksiyonlara rağmen açıkta kalan pozisyonların, üye portföy hesaplarına zorunlu devretme yerine üye portföy hesaplarına zorunlu devir alternatifi ile birlikte zorunlu nakdi uzlaştırma yoluyla sonlandırılmasına karar verebilir.
- (2) Zorunlu nakdi uzlaştırmada temerrüde düşmemiş üyelere bağlı portföy veya müşteri hesaplarındaki ters yönlü pozisyonlar kullanılır.
- (3) Pozisyonların zorunlu nakdi uzlaşma yoluyla kapatılmasında kullanılacak fiyatlar, kapatılacak ters yönlü pozisyonların seçildiği temerrüde düşmemiş hesapların durumları da gözetilerek Takasbank'ın temerrüt yönetimi kaynaklarının kullanımı sonrasında kalacak sermayesinin BDDK mevzuatına göre belirlenen sermaye tutarının altına inmesine yol açmayacak bir seviyede belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Temerrüt Yönetim Kaynakları

MADDE 22- Temerrüt yönetimi sürecinde kullanılan kaynaklar ve zararların dağıtımı

- (1) MKT üyelerinin temerrüdü halinde başvurulacak teminatların, garanti fonu katkı paylarının ve Takasbank kaynaklarının kullanımında aşağıda belirtilen öncelik sırasına uygun hareket edilir:
- Temerrüde düşen MKT üyesinin kendisine ait hesaplarda veya kendisine bağlı teminat açığı oluşan müşteri hesaplarında bulunan teminatlar,
 - Temerrüde düşen MKT üyesinin yatırılmış garanti fonu katkı payı,
 - Eğer varsa sigorta poliçelerinden yapılacak tazminler,
 - Takasbank tarafından karşılanmış riskler için tahsis edilen sermaye,
 - Diğer MKT üyelerinin yatırılmış garanti fonu katkı payları,
 - MKT üyelerinden talep edilebilecek ilave garanti fonu katkı payları,
 - Takasbank'ın kalan sermayesinden yapılan taahhüt.
- (2) Bölüm, temerrüt yönetim süreci boyunca yapılan hesap güncelleme işlemleri sonucu değişen teminat gereksinim tutarları ile bu maddenin birinci fıkrasında sıralanan kaynaklar ve gerek görülmesi halinde kullanılacak yabancı kaynak miktarları ve bu miktarlardan yapılan kullanım tutar ve/veya oranlarını TYK'ya raporlar.

- (3) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi, temerrüt yönetim sürecinde likidite sağlamak amacıyla Merkez Bankası ya da diğer bankalardan teminat karşılığı borçlanma yoluna gidilmesini kararlaştırabilir. Takasbank'ın kendi portföyüne ait varlıklar, Takasbank'ın temerrüt yönetimi sürecinde tahsis ve taahhüt ettiği sermayeyi aşmamak üzere teminat olarak verilebilir. Temerrüt yönetimi sürecinde kullanılacak temerrüt etmiş veya diğer üyelere ait nakit dışı teminatlar ve garanti fonu katkı payları da, mevzuat çerçevesinde, borçlanma amacıyla T.C. Merkez Bankası veya diğer bankalara rehnedilebilir.
- (4) Takasbank'ın, temerrüde düşen üyenin yükümlülüklerini merkezi karşı taraf sıfatıyla yerine getirmek için temerrüt bildiriminden önce kullanacağı temerrüt yönetimi dışındaki kaynaklar ile üçüncü fıkrada belirtilen borçlanma işlemleri nedeniyle doğabilecek faiz ve sair maliyetler bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen sıra ile temerrüt yönetimi kaynaklarından karşılanır.
- (5) Herhangi bir piyasada temerrüde düşen MKT üyesinin, diğer piyasalar için kurulan garanti fonlarındaki katkı payları, ilgili piyasalarda riskinin bulunmaması veya tüm pozisyonlarının tasfiye edilmiş olması kaydıyla bu maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendinden sonra gelmek üzere temerrüde düştüğü piyasadaki yükümlülükleri için kullanılabilir. Mütemerit MKT üyesinin teminatları ve garanti fonu katkı payları dışında Takasbank nezdinde mevcut diğer varlıkları da serbest olmaları kaydıyla takasın tamamlanması veya borç tasfiyesinde bu maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendinden sonra kullanılabilir.
- (6) MKT üyelerine bağlı tekil pozisyon hesaplarında izlenen müşteri pozisyonlarıyla ilişkili teminatlar sadece ilgili müşterinin yükümlülüklerinin tasfiyesinde kullanılabilir.
- (7) Takasbank, bu madde çerçevesinde karşılanmış risklere tahsis edilen sermayenin temerrüt nedeniyle kullanılması durumunda eksilen miktarı, bir ay içinde tamamlar. Bir yıllık sürede bu şekilde tamamlanacak tahsis edilen sermaye miktarı dönem başında belirlenen miktarı aşamaz. Eksilen sermayenin tamamlanmasına kadar geçecek bir aylık sürede tekrar temerrüt yaşanması halinde varsa tahsis edilen sermayeden arta kalan kısım kullanılır. Yetersiz kalan bölüm için temerrüde düşmemiş üyelerin garanti fonuna başvurulur. Sermayenin yeniden tamamlanması, kullanılmış garanti fonu katkı paylarının iadesini gerektirmez.
- (8) Temerrüt yönetim kaynaklarının, MKT hizmeti verilen piyasa ve/veya sermaye piyasası araçlarında yaşanacak temerrütleri çözümlenmede yetersiz kalması halinde alınacak tedbirler Yönetim Kurulu tarafından onaylanacak İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Yeniden Yapılandırma Planı'nda düzenlenir.

MADDE 23- Teminatların likide edilmesi ve garanti fonu katkı paylarının kullanımı

- (1) Temerrüde neden olan müşteri hesapları ve/veya temerrüde düşen üye portföy hesaplarındaki nakit dışı varlıklar ile garanti fonu katkı payları ile gerekli şartların oluşması halinde diğer üyelerin garanti fonu katkı payı olarak verilmiş olan varlıklar, MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'nin kararını takiben herhangi bir onay veya ihale açmaya ihtiyaç duyulmaksızın likide edilir.
- (2) Üyelerle yapılmış olan sözleşmeler çerçevesinde mülkiyeti Takasbank tarafından devralınmış olan teminata konu sermaye piyasası araçları, borsa veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda kote ise bu piyasalarda veya bu piyasalardaki değerleri üzerinden satışa konu edilebilir ya da borçlunun yükümlülüklerine mahsup edilebilirler. Borsa veya teşkilatlanmış diğer piyasalara kote olmayan varlıklar ise Takasbank Merkezi Karşı Taraf Teminat Yönetimi Uygulama Esasları Yönergesi'nde belirlenen değerlendirme esasları dâhilinde değerlendirilerek likide edilirler. Mülkiyeti devralınmış olan teminat konusu varlıklar, mevzuatın izin vermesi halinde likide edilmek yerine borçlanma karşılığı teminat olarak da kullanılabilirler.
- (3) MKT Temerrüt Yönetim Komitesi, nakit dışı teminat ve garanti fonu katkı paylarını, varlık satışlarının piyasa likiditesi ve fiyatlarda yaratacağı etkileri de göz önüne alarak tek bir seferde likide edebileceği gibi, parçalı varlık satışı yoluna da gidebilir.
- (4) Nakit dışı teminat ve garanti fonu katkı paylarının nakde tahvili;
 - a) Takasbank Hazine Ekibi tarafından uygun bulunan piyasalarda doğrudan yapılacak varlık satışları,
 - b) Borsa'nın ilgili piyasa direktörlüğü tarafından Takasbank adına, ya da Takasbank'ın belirleyeceği bir yatırım kuruluşu aracılığıyla yapılacak varlık satışları

ile gerçekleştirilebilir.

- (5) Teminatlara başvurulmasında en likit varlıktan başlanarak, nakde tahvil kabiliyeti esas alınır.
- (6) Bölüm tarafından yapılacak risk değerlendirmesi sonucunda temerrüde düşmemiş MKT üyelerinin yatırılmış garanti fonu katkı paylarına kadar kullanılabilir kaynakların yetersiz kalabileceği değerlendirildiğinde durum MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'ne bildirilir ve garanti fonundaki temerrüde düşmemiş üyelere ait nakit dışı katkı paylarının nakde tahvili için onay istenir. TYK'nın onayı sonrası varlıklar nakde tahvil edilmeye başlanır.
- (7) Temerrüt yönetim sürecinde garanti fonlarına, ilgili temerrüdün vukuundan sonra katılan üyelerce yatırılan katkı payları kullanılmaz. Temerrüdün vukuu bulunduğu tarihte yatırılmış garanti fonu bulunan tüm üyeler ilave garanti fonu yükümlülüğüne tabidir. Temerrüdün vukuundan önce MKT üyeliğinden ayrılma talebinde bulunan üyelerin, piyasadaki mevcut pozisyonların ortalama vadesi dikkate alınarak belirlenen süre nedeniyle iade edilmemiş mevcut garanti fonları, temerrüt yönetiminde kullanılır. Bu üyelerden mevcut garanti fonlarının iadesine kadar geçecek sürede sadece bir kez yatırılmış garanti fonu kadar ilave katkı payı talep edilebilir.
- (8) Garanti fonuna mal edilecek zararın temerrüde düşmemiş üyelere dağıtımında, üyelerin bulunması gereken garanti fonu büyüklüğü içindeki payları esas alınır.

MADDE 24- Temerrüt yönetimi süreci sonrası kaynakların iadesi

- (1) Mütemerrit üye nezdindeki temerrüde düşmemiş hesapların başka bir üyeye taşınmamış olması nedeniyle kapatılan pozisyonları sonrası açığa çıkan teminatları ilgili hesap sahiplerine iade edilmek üzere Kanunla belirlenen yetkili mercie/mercilere Kurul düzenlemeleri de dikkate alınarak ödenir veya teslim edilir.
- (2) Mütemerrit MKT üyesine ait teminat ve garanti fonu katkı paylarından varsa henüz kullanılmamış bölümler ve söz konusu üyenin takibinden sağlanacak kaynaklar ile öncelikle, eğer varsa MKT üyesinin yükümlülüklerinin tasfiyesi için temin edilen borçlar ve kullanılan temerrüt yönetimi harici kaynaklar kapatılır.
- (3) Borç veya diğer temerrüt yönetimi harici kaynaklarının tasfiyesi sonrasında MKT üyesinin takibinden sağlanacak kaynaklardan kalan bir kısım var ise, bu kaynaklar temerrüt yönetiminde en son sırada kullanılması öngörülen kaynaktan başlayarak daha önceki sırada yer alan kaynakların geri ödemesinde kullanılır. Kaynak sahiplerine kısmi geri ödeme yapılması halinde iadeler oransal olarak yapılır.
- (4) Takasbank sermayesinden karşılanan bölüm de dâhil olmak üzere temerrütten kaynaklanan tüm asli ve fer'i yükümlülükler tasfiye olmadan, Takasbank tarafından mütemerride herhangi bir ödeme veya iade yapılamaz.
- (5) Haklarında adli veya idari tasfiye süreci başlatılan MKT üyelerine bağlı hesaplardaki teminat ve pozisyonların taşınması veya tasfiyesi sonrasında ilgili MKT üyesine veya müşterilerine ait kalan teminatlar, Kanunla belirlenen yetkili merci/mercilere Kurul düzenlemeleri de dikkate alınarak ödenir veya teslim edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 25- Temerrüt yönetim testleri

- (1) Bu Yönergede yer alan temerrüt yönetim süreçlerinin uygulanabilirliği yılda bir kez MKT Temerrüt Yönetim Komitesi tarafından belirlenecek piyasa katılımcılarının da iştirakiyle gerçekleştirilen temerrüt yönetim simülasyonu ile sınılanır.
- (2) Temerrüt yönetim simülasyonları, piyasa bazında olabileceği gibi birden fazla piyasada yaşanacak tekli ya da çoklu temerrütleri içerir. Temerrüt simülasyon senaryoları Bölüm tarafından belirlenir ve MKT Temerrüt Yönetim Komitesi tarafından onaylanır.

- (3) Yapılan simülasyon esnasında süreçlerde uygulama zorluğu yaşanmasına neden olan belirsizlikler, bu Yönergede yapılacak düzeltme ve ilaveler aracılığıyla en aza indirgenir.
- (4) Simülasyon sırasında temerrüt yönetim sürecine gerekli katkıyı sağlayamayan katılımcılar uyarılır.
- (5) Simülasyon sonuçları ve mevzuat ve prosedürlerde yapılması önerilen değişiklikler MKT Temerrüt Yönetim Komitesi'ne sunulur. Sonuçlar MKT Risk Komitesi ve Yönetim Kurulu'na raporlanır.

MADDE 26- Takasbank'ın MKT faaliyetlerinin sonlanması

- (1) Takasbank'ın sunduğu MKT hizmetinin herhangi bir nedenle sonlanması halinde mevcut pozisyon ve teminatlar Kurul tarafından mevzuat çerçevesinde merkezi karşı taraf olarak görevlendirilebilecek başka bir kuruma taşınır veya Kurul tarafından uygun görülmesi halinde Takasbank merkezi karşı taraf olmaksızın takas ve teminat yönetimi hizmetlerine devam eder.
- (2) Takasbank'ın takas veya merkezi karşı taraf hizmetlerini sürdüremeyeceği koşulların ortaya çıkması, pozisyon ve teminatların başka bir kuruma taşınamaması halinde pozisyon ve teminatlar, Kurul'un belirleyeceği esaslar çerçevesinde tasfiye edilir.

MADDE 27- Geçici madde

- (1) Bu Yönergenin 25 inci maddesinin uygulanmasına gerekli altyapının oluşturulmasını müteakiben, en geç 2017 yılında başlanır.

MADDE 28- Yürürlük

- (1) Bu Yönerge, Yönetim Kurulu tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 29- Yürütme

- (1) Bu Yönerge hükümlerini Yönetim Kurulu yürütür.